in touch

NR 21 juni 2018

Het relatiemagazine van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen

Een leerzame samenwerking met collega's in Zweden

Innovaties in de stage!

Hoe een landelijk competentieprofiel bijdraagt aan de kwaliteit

En verder

Afscheid directeur Gea Vermeulen

Internationaal onderzoek van Lilian Peters

Een student en haar stagebieder over de lintminor

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

DE ACADEMIE VERLOSKUNDE AMSTERDAM GRONINGEN IS EEN SAMENWERKINGS-INSTITUUT TUSSEN HOGESCHOOL INHOLLAND EN VU MEDISCH CENTRUM (VUMC).

AVAG *nieuws*

3 Voorwoord

4 Onderwijs
Aandacht voor internationalisering. Waarom samenwerken over de grenzen van belang is.

8 Afscheid
Directeur Gea Vermeulen neemt na negen jaar afscheid.

10 Nieuws
Lancering nieuw meerjarenbeleidsplan, de wo-master en de column van docent Jasperina Brinkmann.

12 Onderzoek
Onderzoek in Australië door Lilian Peters.

13 Praktijk
Innovaties in de stages; over het landelijk competentieprofiel.

14 Point of view
Student en stagebieder over de lintminor.

15 Column
- Student Kirsten Straathof over haar ervaring in Zweden.
- Studenten Tessa Schimmel, Marloes van der Beek, Samantha van der Zee, Kenza Cuny over de International Week

10e jaargang – 21ste nummer – juni 2018

InTouch is een gratis magazine voor alle afgestudeerden en relaties van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen. *InTouch* wil eraan bijdragen dat het contact tussen de Academie en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd of een relatie is, in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Wij stellen reacties en suggesties bijzonder op prijs. Hebt u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

REDACTIEADRES
Vlaardingenlaan 1, 1059 GL Amsterdam
Telefoon (020) 495 34 56
intouch@verloskunde-academie.nl

REDACTIE
STEFANIE HENDRIKS, JOYCE KORS, MART BAKKER, TAMANA ZAMANI, TRUDY KLOMP, BIANCA RUETER

EINDREDACTIE
STEFANIE HENDRIKS

ONTWERP EN OPMAAK
YOUNG CROWDS:
SUSY CASCADO, IMELDA VAN DER HELM, MARISKA SCHOTMAN

FOTOGRAFIE
RUUD POS

CORRECTOR
MANS KUIPERS

Internationalisering als leidend thema

Beste lezer,

Wie mijn berichten op LinkedIn en Twitter een beetje volgt, weet dat we dit voorjaar weer met een aantal AVAG-studenten en -docenten in Zweden waren. Ik mocht dit jaar mee en vond de uitwisseling uiterst leerzaam. Wij kunnen enorm veel opsteken van de fysiologie en aandachtige zorg op de Zweedse verloskamers, en omgekeerd hebben Nederlandse verloskundigen een unieke invloed op de richtlijnen in de geboortezorg die in Zweden niet aanwezig zijn.

In dit nummer van de InTouch is internationalisering het hoofdonderwerp. Waar we een aantal jaren geleden bescheiden doelstellingen hadden over internationalisering van het onderwijs, is dit inmiddels een van de leidende thema's binnen de academie. Het enthousiasme van Noortje Jonker als beleidsadviseur inspireert ons en geeft ons regelmatig een extra boost.

Onze doelen: een bijdrage leveren aan de reflectie van onze studenten over wat goede zorg is, door hen vanuit meerdere, ook internationale, perspectieven te laten kijken, en een bijdrage van ons allemaal, studenten en medewerkers, aan erkenning en respect voor verschillende culturen in een globaliserende wereld, in het buitenland en @home.

Studenten hebben op de verloskundeacademies toenemende mogelijkheden om gedurende het onderwijs in aanraking te komen met verschillende culturen, zowel westerse culturen als culturen in middle- en low income countries (MLIC). Zo kunnen ze naar een MLIC-land voor hun PH-stage of hun minor volgen op een buitenlandse universiteit. Dat deden een paar van onze studenten afgelopen jaar in Nieuw-Zeeland. Vanaf volgend jaar wordt dit structureel mogelijk in Nottingham. Ook is er de mogelijkheid dat ze hun onderzoek buiten Nederland doen, zoals bij Soo Downe in Lancaster. Voor hun verloskundige stage kunnen ze naar het Karolinska Instituut in Zweden. Digitaal zijn vele ontmoetingen mogelijk, zoals in de joint course Public Health samen met verloskundestudenten uit Zweden en Malawi.

Bij het verschijnen van dit nummer hebben we ontmoetingen met de verloskunde wereldwijd gevierd in de International Week van 7 t/m 9 mei.

Al deze sprankelende initiatieven stemmen me extra weemoedig, omdat ik afscheid neem van de academie. De geboortezorg heeft zulke grote veranderingen doorgemaakt de afgelopen jaren. Ik ben dankbaar dat ik een beetje heb kunnen meesturen, vanuit onderzoek en onderwijs. De grote ontwikkelingen naar zorg in de wijk in een interprofessioneel team zijn goed. Zorgen en uitdagingen zijn er ook: hoe houden we de fysiologie overeind, en hoe maken we risico's niet groter dan ze zijn. We hebben verloskundigen nodig die positief-kritisch en met wetenschappelijke onderbouwing reflecteren, op zichzelf en met elkaar, ook in een interprofessioneel team.

Daarom heb ik me altijd hard gemaakt voor de academisering van de verloskunde, een proces dat doorgaat. Vanuit mijn nieuwe werk in het sociaal domein van Almere, zal ik de samenwerking met de geboortezorg blijven zoeken.

Hartelijke groet,

Gea Vermeulen

Directeur AVAG

DRUKWERK (OPLAGE 2.900)
SIXTYSEVEN

ADRESSENBESTAND
Conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) gaat AVAG zorgvuldig met uw adresgegevens om. Indien u wijzigingen door wilt geven, kunt u dit mailen naar alumni@verloskunde-academie.nl of verzenden naar hiernaast genoemd adres.

Studenten verruimen hun blik in het buitenland

AVAG hecht er belang aan dat studenten binnen het verloskundig domein andere zorgsystemen ervaren. Studenten ontwikkelen daarmee een bredere blik op het werkveld en leren dat er verschillende waarheden zijn met verschillende grondslagen. Ze ervaren overeenkomsten en verschillen in systemen en benaderingen. Daarom ontwikkelde AVAG een visie op internationalisering.

TEKST **MART BAKKER EN NOORTJE JONKER**

Foto: Trudy Klomp geeft college

Visie en missie internationalisering

Voor de ontwikkeling van een pluriform mensbeeld en een bredere maatschappelijke visie, vindt AVAG het waardevol binnen een internationale context ervaringen van studenten of docenten mogelijk te maken. Vandaar dat internationalisering zich bij AVAG niet beperkt tot de studenten, maar dat ook docenten en stafmedewerkers de mogelijkheid krijgen de blik te verruimen. Daarbij draagt kennis van andere culturen binnen een andere omgeving ook bij aan de bildung van de toekomstige beroepsbeoefenaar. AVAG ziet toegevoegde waarde van een internationale benadering van het verloskundig domein bij het bereiken van haar ambities.

Om deze ambities waar te maken, zet AVAG vijf verschillende instrumenten in. Zo wil AVAG in het kader van internationalisering het aantal verloskundige stageplaatsen in het buitenland verhogen en kunnen studenten hun onderzoeksstage (schrijven van een bachelorthese) volbrengen bij gerenommeerde instituten als UCLAN in het Verenigd Koninkrijk of het Karolinska Institutet in Zweden. Studenten kunnen een minor volgen in Nottingham (VK) of gaan voor een public health-opdracht naar het buitenland. Als vijfde mogelijkheid ontwikkelt AVAG met buitenlandse partners een joint course waarbinnen mobiliteit een vanzelfsprekendheid wordt voor docenten en studenten. Volgens het concept internationalisation@home ervaren studenten thuis dezelfde verbreding van hun referentiekader door via online fora samen te werken met studenten uit Zweden en Malawi.

Dit nieuwe internationaliseringsbeleid zorgt er sinds drie jaar voor dat studenten en docenten bouwen aan hun interculturele en internationale kennis en vaardigheden. Deelnemers verstevigen door mondiaal te denken ook de academische houding en zien duidelijker welke rol zij in de van elkaar verschillende maatschappelijke contexten kunnen vervullen. Studenten geven duidelijk aan, buitenlandervaring te ambiëren. Met dit nieuwe internationaliseringsbeleid sluit AVAG dus aan bij de behoeften van studenten. Het betekent dat studenten binnen hun opleiding al de

ervaring opdoen die ze mogelijk anders pas na hun studie zouden opdoen.

Onderwijsactiviteiten in het buitenland

Sinds 2015 zijn er jaarlijks derdejaarsstudenten naar Stockholm in Zweden afgereisd om daar stage te lopen in een verloskundig prenataal centrum in de wijk of in de kliniek. Zij doen dat in hun reguliere stagetijd en worden ook getoetst volgens Nederlandse eisen. Deze buitenlandse stage is mogelijk doordat er een goede samenwerking is tussen het Karolinska Institutet in Stockholm en AVAG. Binnen de samenwerking is er sprake van een wederkerige prestatie. Dat betekent dat er jaarlijks ook vier Zweedse studenten naar Nederland komen om bij ons kennis te maken met de eerstelijnspraktijken.
Vanaf studiejaar 2018-2019 kunnen jaarlijks tien studenten een minor volgen aan de universiteit van Nottingham (VK). Zij volgen twee vakken: Politics in midwifery en Empowering midwifery practice. Studenten zijn erg enthousiast over deze mogelijkheid om een verloskundige minor in het buitenland te volgen.
In het vierde jaar hebben studenten de mogelijkheid om stage te lopen waar zij een gezondheidsbevorderende interventie evalueren (in het kader van hun public health-stage) op verschillende plekken in het buitenland. Afgelopen jaren deden ze dat onder andere in Oeganda, Nieuw-Zeeland, Malawi en Aruba. Voor deze laatste public health-stage regelen studenten zelf hun stageplaats. AVAG stelt aanvullende eisen voor studenten die naar middle- and low-income countries gaan. Bijvoorbeeld dat studenten naar deze landen minimaal met zijn tweeën gaan. Verder zorgt een gedegen voorbereiding, veiligheidsanalyse, frequent contact met studenten aldaar en een debriefing achteraf ervoor dat studenten goed kunnen reflecteren op deze bijzondere ervaring. Om tot een overeenkomstige en gelijkwaardige toetsing in het buitenland te komen, gelden het toetsplan en toetsbeleid van AVAG als referentie. Stagebegeleiders en de verloskundige context moeten aan vergelijkbare criteria voldoen als in Nederland. Ook als de situatie heel verschillend is, moeten de verloskundige competenties die van de studenten worden gevraagd vergelijkbaar zijn met die in een Nederlandse setting. Het semesterteam van het semester waartoe de stage behoort, toetst de eisen en overlegt met de stagebegeleider

Foto: Noortje Jonker

aldaar. Het streven is dat 20% van de studenten in 2021 minimaal een keer een onderwijsactiviteit in het buitenland heeft ervaren. Samen met studenten breiden wij ons netwerk uit en zijn wij meer en meer op zoek naar stageplaatsen in het buitenland. Werk je als alumnus in het buitenland, of weet je een stageplaats waar studenten getoetst kunnen worden conform Nederlandse eisen? Neem dan contact op met Noortje Jonker via noortje.jonker@inholland.nl.

Bezoek aan Zweden

AVAG werkt sinds 2015 nauw samen met het Karolinska Institutet in Stockholm. Begin maart van dit jaar vertrok een delegatie van vijf vrouwen naar Stockholm om daar het Karolinska Institutet te bezoeken, deel te nemen aan lesactiviteiten en om een internationaal congres bij te wonen dat door het Karolinska Institutet werd georganiseerd. In het kader van uitwisseling van onderwijs verzorgden Trudy Klomp, docent/onderzoeker, en Mart Bakker, docent communicatie, een tweetal colleges Management of labour pain in midwifery care en Knowing is not enough, over hoe je als zorgverlener omgaat met zwangeren met een ongezonde leefstijl.
Het Karolinska Institutet bevindt zich net als de meeste universiteiten op een campus met verschillende faculteiten. Studenten verloskunde hebben in Zweden allemaal een bachelor in Nursing behaald, voordat ze in drie clusters van in totaal anderhalf jaar worden geschoold tot midwife. Als ze afgestudeerd zijn, lopen ze de eerste tijd mee met een senior midwife en begeleiden zij alleen low-risk baringen. Zweedse verloskundigen begeleiden altijd baringen met zijn tweeën.
Wat opviel in het contact met studenten en de docent die de introductie verzorgde, was dat er een cultureel verschil tussen Zweden en Nederland lijkt te zijn in de wijze waarop gesproken kan worden over gevoelige onderwerpen, bijvoorbeeld ongezond gedrag. Het wel of niet bespreekbaar kunnen maken van bijvoorbeeld obesitas of roken heeft invloed op de communicatie tussen zorgverlener en cliënt en heeft indirect ook invloed op mogelijke preventie van klachten.
Beleidsadviseur Internationalisering Noortje Jonker, directeur Gea Vermeulen en docent Anna Tsiamparlis bezochten een verloskundige kliniek en hadden gesprekken met de contactpersoon voor het uitwisselingsprogramma, Liisa Svenson, en andere belanghebbenden bij de opleiding.

Aanleiding voor dit bezoek was een uitnodiging van Zweden om deel te nemen aan The International Day. Op 8 maart kwamen verloskundigen aan het woord over Doctors Without Borders, Communication across cultures en de toegevoegde waarde van een doula die de taal spreekt van vrouwen met een migratie-achtergrond. In Stockholm worden deze zogenoemde bilingual doula's opgeleid en werken ze samen met

verloskundigen. Ana Mostrum Jensen onderzoekt op dit moment wat de ervaringen van beide partijen zijn met deze samenwerking. De onderzoeksuitkomsten zijn mede van belang omdat er opnieuw financiering geregeld moet worden om doula's te kunnen blijven opleiden.
Tijdens het bezoek presenteerden studenten uit Amsterdam (AVAG), uit Illinois (VS) en Melbourne (Australië) hoe verloskunde in hun land is georganiseerd. In Nederland zijn er regionale verschillen, maar omdat het een relatief klein land betreft, konden Rose Hillhorst en Kirsten Straathof toch een beeld geven over hoe geboortezorg in Nederland in het algemeen is georganiseerd. De mogelijkheid van de thuisbaring wekt daarbij de meeste interesse van de andere deelnemers. Uit de presentatie van de vio's uit Chicago werd duidelijk dat de verloskundige profielen in Amerika sterk per ziekenhuis kunnen verschillen en dat dit ook geldt voor de opleiding van de studenten. Zo studeren verloskundigen in Illinois allemaal af met een PhD-graad na het afronden van een zesjarige opleiding. In tegenstelling tot deze Amerikaanse studenten, schetsten de midwifery students van La Trobe University van Melbourne een beeld van een verloskundige die substantieel minder bevoegdheden heeft dan de Nederlandse verloskundigen. Interessant om te zien dat cultuurverschillen ook zichtbaar werden in de wijze van presenteren door de studenten, waarbij opviel dat de Amsterdamse studenten op een zeer natuurlijke manier hun eigen ervaringen centraal stelden en de link legden naar het verloskundig systeem in Nederland, waar de dames uit Melbourne en Illinois een zakelijkere benadering kozen.

Anna Tsiamparlis, verloskundige, PhD-student en docent van AVAG, sprak op het symposium in Zweden over hoe we in Nederland werken met Centering Pregnancy en bracht iedereen in de zaal met haar buurvrouw in gesprek over wat ze wist van haar eigen geboorte en hoe dit haar eigen kijk op zwangerschap en zwangerschapsbegeleiding kleurde. Relevant omdat het delen van die ervaring je blik verruimt en een veel bredere kijk geeft op wat individuele zwangeren nodig zouden kunnen hebben. Een inspirerende internationale ontmoeting die toekomstige contacten mogelijk maakt. Blijf ons volgen!

Onze bijdrage in Colombia

In de afgelopen maanden hebben Jolanda Boxem en Anneke van der Heijden van AVAG in het kader van verbeteren van de maternale gezondheidszorg in Colombia meegewerkt aan de administratieve procedure voor de aanvraag van een financiering via een groot nationaal fonds, Colombia Cientifica. Ontzettend leerzaam, maar vlak voor de eindstreep bleek het helaas niet mogelijk om aan de criteria te voldoen.
De universiteit waar we als AVAG mee samenwerken, Universidad Javeriana, is op dit moment bezig met de aanvraag voor een ander nationaal fonds: Colciencias. De nadruk hierbij ligt op het verkleinen van de gezondheidsverschillen in de Indiaanse gemeenschappen in de afgelegen gebieden door te onderzoeken hoe de traditionele kennis te verbinden aan de formele gezondheidszorg. Ook hier hebben we input voor geleverd. Men wil onze expertise gebruiken voor onderzoek van gehanteerde werkwijzen in de zorg, de educatie van interculturele competenties en interprofessionele educatie. Ondanks de soms moeizame communicatie door de cultuurverschillen, is het een boeiend proces om aan mee te mogen werken!

Afscheid Gea Vermeulen

Gea Vermeulen heeft na negen jaar afscheid genomen als directeur van AVAG en afdelingshoofd Midwifery Science. In die negen jaar is er veel gebeurd. Gea heeft alle mijlpalen tussen 2009 en 2018 op een rij gezet.

Mijlpalen 2009-2018

2011

KVV 150 jaar: eerste resultaten Midwifery Science

AVAG is nog jong, maar de Kweekschool voor Vroedvrouwen bestaat in 2011 al 150 jaar. In het prachtige Muziekgebouw aan het IJ presenteren Evelien Spelten en Trudy Klomp als trotse projectleiders de resultaten van de Deliverstudie. Het eerste concrete resultaat van de onderzoeksgroep Midwifery Science aan VUmc. Ank de Jonge is in 2009 van Leiden naar Amsterdam gekomen, als toekomstig leider van Midwifery Science.

En in 2010 is Eileen Hutton tijdelijk benoemd tot hoogleraar Midwifery Science.

Midwifery Science groeit van twee onderzoekers naar meer dan 20 onderzoekers in 2018. De benoeming van een vaste hoogleraar op de leerstoel Midwifery Science staat voor 2018 in het vooruitzicht.

2011

Start Rijnlands werken

In een professionele kennisorganisatie hebben docenten en onderzoekers een leidende rol. We voeren onze eigen versie van het Rijnlands werken in, met een managementlaag minder. Docenten dragen in teams samen de verantwoordelijkheid voor het onderwijs. AVAG stimuleert een 'academische houding', waarin we met elkaar in open dialoog en kritisch reflecterend, de koers uitzetten.

2011/2012

Accreditatie

Dankzij de eensgezinde en volle inzet van alle medewerkers scoort AVAG op elf van de zestien standaarden een 'goed'. De opleiding wordt gecomplimenteerd met het aandeel wetenschap in de opleiding, de toetsing en het eindniveau.

2012

Academisering op de politieke agenda

Samen met Rafael van Crimpen van de academie in Maastricht schrijven we bevlogen stukken in de Volkskrant, de NRC en Het Financieele Dagblad. Daarin betogen we dat een beroep dat gaat 'over leven en dood' een goede wetenschappelijke basis moet hebben. GroenLinks, ChristenUnie, SP en D66 steunen de opleidingen hierin in een vergadering van de vaste commissie Volksgezondheid.
De tijd blijkt niet rijp voor een fundamentele verandering van het opleidingsstelsel; er is veel in beweging in de geboortezorg en er zijn (nog) te veel onzekerheden.

2012

Start ontwikkeling nieuw bachelorcurriculum

VUmc leent Herman van Rossum, hoogleraar medisch onderwijs, aan ons uit om een curriculum te ontwerpen op de leest van het curriculum van de opleiding geneeskunde. Met eenzelfde structuur en ritme kunnen we op termijn gezamenlijke modules aanbieden. Inhoudelijk hebben we een prachtig curriculum weten te realiseren. De leerlijn Wetenschap wordt een prominent onderdeel, met een leeronderzoek in jaar 2, een volwaardige bachelorthesis van 15 EC in jaar 3 en een universitaire minor in jaar 4. AVAG krijgt een nog herkenbaarder profiel: academische en wetenschappelijke vorming van verloskundigen.

2012/2013

Karel V-overleg over interprofessioneel opleiden

Over het belang van gezamenlijk opleiden zijn we het als medische opleidingen en verloskundeopleidingen eens. Met gynaecologen/opleiders Arie Franx, Fedde Scheele en Sicco Scherjon en verloskundeopleider Rafael van Crimpen richten we het Karel V-beraad op. Onder begeleiding van Raymond de Vries gaan we samen naar Londen, nadat daar een jaar eerder de Birth Place study is uitgekomen. We hebben stevige discussies en we hebben elkaar óók goed leren kennen. Hoewel we het niet altijd eens zijn over de organisatie van de geboortezorg, vloeien vele initiatieven voor interprofessioneel opleiden hieruit voort, zoals nu, in 2018, de cursus begeleiding en fysiologie van de baring.

2015

Start honoursprogramma

Onderdeel van het nieuwe curriculum is een honoursprogramma waarin studenten zich extra kunnen verdiepen in wetenschap en hun visie op de verloskunde kunnen ontwikkelen. Ambitie en motivatie zijn naast talent de belangrijkste eisen om te kunnen instromen. Sinds 2015 doet elk jaar 10 tot 15 procent van onze studenten dit. Onze studenten mogen zelfs deelnemen aan het honoursprogramma van VU en UvA, en dat van de faculteit Health Sciences. Ze doen het daar goed. Ze zijn de leiders van de toekomst!

2015

Oprichting masterfonds

Hoe krijg je het vliegwiel aan het draaien? We willen studenten ook in de stage wetenschappelijk laten denken, begeleid door masteropgeleide verloskundigen. Maar die zijn er nog te weinig. Het masterfonds biedt steun aan stageopleiders bij het volgen van een wetenschappelijke master. Zij begeleiden onze studenten en dragen bij aan het Childbirth Network. We hebben inmiddels 28 verloskundigen op deze manier kunnen ondersteunen, en komend studiejaar starten er weer 12.

2016

Qanu-audit

Inbedding van de bachelor verloskunde in een academisch klimaat en een intensieve uitwisseling van universitaire expertise kunnen ons helpen om het proces van academisering te versnellen. De VU gaat daarmee akkoord. Qanu beoordeelt en adviseert ons over onze weg naar academisering. De visitatie blijkt een succes! "Het panel is onder de indruk van de stappen die AVAG reeds heeft gezet richting academisering van haar hbo-bacheloropleiding. Studenten worden aangemoedigd om creatief te denken, om te gaan met onzekerheden en een eigen visie op het beroep te ontwikkelen."
Het panel vindt het noodzakelijk dat de opleiding binnen VUmc wordt ingebed, om verdergaande stappen te kunnen zetten. Dat blijkt voor dat moment een brug te ver. We gaan door op onze huidige weg.

2016

Start masterroute Midwifery Science

Een volgende stap zetten in de academisering van de verloskunde met een master Verloskunde; hoe krijgen we dat voor elkaar? Op voorstel van VUmc praten we met de opleidingsdirecteur van de master Health Sciences, Maurits van Tulder. Hij wil ons graag steunen, en zo komen we tot een masterroute Midwifery Science, die voor twee derde bestaat uit verloskundeonderwijs. We krijgen toestemming om de route in deeltijd aan te bieden. Voor net startende verloskundigen een belangrijke voorwaarde om meteen door te gaan na de bachelor.
De masterroute is ons unique selling point geworden: 'In vijf jaar een bachelor én een wetenschappelijke master Verloskunde, bij AVAG kan het!'

2017

Overeenkomst met UMCG

Waar de divisie eerstelijns en transmurale geneeskunde van VUmc in Amsterdam onze natuurlijke partner is, heeft de academie in Groningen net zo'n partner nodig. Na veel geduld en volharding is dat gelukt. Marjolein Berger, hoofd van de afdeling Huisartsgeneeskunde van het UMCG, is enthousiast. In 2017 wordt de samenwerkingsovereenkomst getekend. Sindsdien neemt Midwifery Science Groningen een vlucht. Alleen al in 2018 zijn drie grote onderzoeksvoorstellen ingediend, bij ZonMw en in Europa, die onder review zijn.

Goeroe

De afgelopen weken ontglipte me een paar keer: “Dat zegt mijn goeroe altijd”.
De reacties zijn wat wisselend als ik zo plompverloren ter sprake breng dat ik een goeroe heb. Sommige mensen trekken verbaasd hun wenkbrauwen op en anderen vragen wie dat dan wel is. Ik vind het altijd leuk om vervolgens te vertellen dat hij Jan heet, dat hij niet bovenop een berg in India woont, maar gewoon op de Veluwe en dat hij zichzelf een spiritueel leraar noemt en beslist geen goeroe.
Zo’n negen jaar geleden viel mijn oog op de eerste druk van zijn, inmiddels zeer populaire, boek in mijn plaatselijke boekhandel. Het heet Verslaafd aan liefde. Die zomer heb ik het overal mee naartoe gesleept, het werd mijn steun en toeverlaat in een lastige periode. Ik leerde van hem het begrip ‘zelfafwijzing’, het voert te ver om daar helemaal op in te gaan nu. Voor wie meer wil weten; er is een website, er zijn boeken en YouTube-filmpjes.
Het is namelijk best ingewikkelde stof, zeg maar gerust hbo-plus-niveau, die Jan uiteenzet in zijn boeken. Dat heb ik weleens tegen hem gezegd in een van de workshops die ik bij hem gedaan heb. “Beetje tegenstrijdig Jan, dat je zegt dat alles al in je zit en je al helemaal goed bent zoals je bent, maar dat je daar wel jaren moeilijke boeken voor moet lezen en veel moet mediteren om het echt te ervaren.” Daar kon hij dan wel weer om lachen, hij heeft een enorm gevoel voor humor.
Waarom kwam zijn naam de afgelopen weken weer zo vaak naar boven?
Wij gingen met een groep collega’s naar een congres over studeren met psychische problemen. En bij de lezingen moest ik aan Jan denken. Of beter gezegd aan Jans theorie over zelfafwijzing. Burn-out, depressie, faalangst, het heeft uiteindelijk ook te maken met zelfafwijzing. Je voelt je niet goed zoals je bent en hebt daar allerlei mechanismen voor ontwikkeld om daarmee om te gaan. Of zoals Jan zegt: om je zelfafwijzing af te dekken. In feite, zegt hij, is elk mens daar elke dag in meer of mindere mate mee bezig.
Op het congres hoorden we dat psychische problemen steeds vaker voorkomen bij studenten. Recent kwam naar voren in het nieuws, dat opgebrand zijn niet alleen voorkomt bij volwassenen met een drukke baan, maar zelfs al bij (jonge) kinderen. Er wordt naar diverse oorzaken verwezen, met name naar de prestatiedruk en de vele prikkels die er tegenwoordig zijn door social media. Het lijkt ingewikkelder te zijn geworden om goed te kunnen functioneren in onze maatschappij als jong mens.
Het is belangrijk dat we dit serieus nemen, de signalen herkennen en begeleiding bieden die aansluit bij de behoefte van de jongeren. Wij zijn als docenten weer een beetje wijzer geworden op het congres.
Zelf kijk ik vaak even naar een uitspraak van mijn goeroe die op de wc hangt.
“Geeft niets, mag best, laat maar even.” (Jan Geurtz)

Jasperina Brinkmann,
docent Verloskunde

Verplichte scholing Counseling prenatale screening

Counselors in de prenatale screening zijn sinds kort verplicht om zich te laten bijscholen om te blijven voldoen aan de nieuwe kwaliteitseisen. AVAG biedt in samenwerking met DOKh deze verplichte scholing Counseling prenatale screening aan. Na de zomervakantie starten weer nieuwe scholingen. Kijk op de site voor de actuele data!

Beëdigd

Wij zijn trots op onze studenten die zijn afgestudeerd. Het afgelopen half jaar zijn beëdigd als verloskundige:

Amsterdam:
Marcela Bouwmeester, Marloes Haagmans, Juliëtte Smink, Natascha Chandansingh, Sabine Maters, Hannah de Klerk (versneller), Celia Bos, Nicolien van Eijk, Sarah van Son, Kristel Wisse, Lisseth Carrión Aranda, Imke Koekkoek, Malou Broekhuizen, Chantal Gesman, Jisca Diets, Jasmijn Menereis (versneller), Monique Wijsman (versneller), Sarah Nijssen, Terry de Leur, Marijke Dekker

Groningen:
Eva Regnery, Eline Haarsma, Hanneke Steenbergen, Maira van der Knaap, Anne Westerhout, Gerja Grootens, Daniela Congiu, Iris Boels, Annerieke Bijnagte, Femke Lensink, Elvira Hamburger, Lineke de Vries, Alida Hoekstra, Mariëlle Meijeringh, Marit van Unen, Kirsten Spenkelink, Lidewij Buter, Isabelle Westendorp, Eugenie Davelaar, Mariska de Jong, Sjoukje Oevering

Meerjarenbeleidsplan 2018-2020

Ons nieuwe meerjarenbeleidsplan is gelanceerd op www.meerjarenbeleidsplanavag.nl. Een digitaal, multimediaal platform, waar snel en overzichtelijk is te zien, lezen én horen waar wij ons de komende jaren voor inzetten!

In memoriam

Oud-collega Elly Verbraak, overleden op 27 februari 2018.

Collega Marijke Hoiting, overleden op 3 april 2018.

Uitstel master Verloskunde

AVAG werkt in samenwerking met VUmc en UMCG aan het ontwikkelen van de master Verloskunde.
Uit het marktonderzoek voor de doelmatigheidstoets hiervoor is gebleken dat eerstelijnsverloskundigen, klinisch verloskundigen en verloskundestudenten enthousiast zijn over deze voorgestelde masteropleiding en ook ziekenhuizen onderschrijven het belang van deze opleiding.

Op dit moment stelt het College van Bestuur van de VU nadere kwalitatieve en kwantitatieve eisen aan de wetenschappelijke onderzoeksgroep en wil het een breed maatschappelijk draagvlak voor de academisering van de verloskunde. Aan deze voorwaarden kan op dit moment niet worden voldaan. De VU is bereid het formele traject te vervolgen indien op de voorwaarden progressie is geboekt.
Dit betekent dat de wo-master Verloskunde helaas op dit moment nog niet van start gaat.
Er bestaat uiteraard wel de mogelijkheid om een wetenschappelijke opleiding te volgen via de masterroute Midwifery Science binnen Health Sciences aan de VU.

Onderzoeker Lilian Peters over haar onderzoek en ervaring in Australië

'Slechtere gezondheidsuitkomsten kind door medisch ingrijpen bij bevalling' koppen landelijke media begin april. Deze conclusie komt uit het onderzoek dat Lilian Peters, onderzoeker bij Midwifery Science, samen met collega's heeft uitgevoerd in Australië.

TEKST **STEFANIE HENDRIKS**

In november 2016 vertrok Lilian Peters voor vier maanden met haar gezin naar Australië. Daar heeft zij op de Western Sydney University (School of Nursing and Midwifery), population-based data geanalyseerd en intensief samengewerkt met professor Hannah Dahlen en dr. Charlene Thornton.

Het is voor het eerst dat er een groot onderzoek gedaan is naar het verband tussen geboorte-interventies en de gezondheid van het kind. Bijna 500.000 gegevens zijn geanalyseerd van Australische kinderen van gezonde moeders die tussen 2000 en 2008 na een ongecompliceerde zwangerschap werden geboren.

Uit de studie blijkt dat het risico dat een kind gezondheidsproblemen ontwikkelt, significant groter is als er een medische interventie is geweest tijdens de bevalling. Hoe meer er ingegrepen is, hoe meer gezondheidsproblemen zijn geconstateerd. Alle vormen van geboorte-interventie gingen gepaard met een verhoogd risico op luchtweginfecties, metabole ziekten en eczeem.

Deze onderzoeksresultaten laten een duidelijk verband zien tussen geboorte-interventies en slechtere gezondheidsuitkomsten bij het kind, maar geven nog geen antwoord op de vraag waarom dat verband er is. Uit vervolgonderzoek zal moeten blijken of de geboorte-interventies rechtstreeks leiden tot de slechtere gezondheid. Toch ondersteunen de onderzoekers de eerdere oproep van de WHO om terughoudender te zijn met geboorte-interventies omdat de langetermijngevolgen voor het kind onvoldoende zijn onderzocht. Zij adviseren om vrouwen meer tijd te geven in de verschillende fasen van hun zwangerschap en bevalling als dat medisch gezien kan.

Voor meer informatie kun je Lilian mailen: **l.peters@vumc.nl.**

(Het onderzoek van Lilian is verschenen in het wetenschappelijke tijdschrift Birth en heet volledig: The effect of medical and operative birth interventions on child health outcomes in the first 28 days and up to 5 years of age.)

Opleidingen verloskunde werken samen aan kwaliteit stages

Dat de drie verloskunde-opleidingen vaker hun krachten bundelen, is bekend; denk aan de landelijke richtlijnen voor het vaardigheidsonderwijs. Maar ook op het gebied van buitenschools onderwijs werken ze samen om de kwaliteit de verbeteren. De Landelijke Werkgroep Buitenschools Onderwijs (LWBO) werkt actief aan een landelijk competentieprofiel voor de opleider in de praktijk.

TEKST **STEFANIE HENDRIKS** FOTO'S **RUUD POS**

Het verbeteren van de kwaliteit van het buitenschoolse onderwijs is al een tijd een van de prioriteiten van alle opleidingen verloskunde; Amsterdam en Groningen, Maastricht en Rotterdam. Samen zijn de opleidingen, in opdracht van de SOV, vertegenwoordigd in de werkgroep LWBO. Claartje Hart is stagecoördinator in Amsterdam en zit in de werkgroep.
Claartje: "Ik zit samen met collega's Jolanda Boxem (Amsterdam) en Liesbeth Kool (Groningen) in de LWBO. We werken gezamenlijk aan het verbeteren van de stages in de praktijk. Om de kwaliteit voor de student te optimaliseren, maar ook voor de praktijken en de opleidingen. Zo zet de LWBO zich in voor een landelijke scholing Stagewerkbegeleiding die gezamenlijk wordt gedragen en uitgerold in het hele land, die flexibel en uitwisselbaar is. Ook wil de LWBO werken aan een landelijk competentieprofiel van opleiders in de praktijk. Zo'n competentieprofiel deelt opleiders in op niveau."

Competentieprofiel

Het competentieprofiel bestaat uit vier verschillende niveaus, vergelijkbaar met het model dat huisartsenopleiders gebruiken, namelijk: aspirant, beginnend, gevorderd en ervaren. Dit model geeft iedere opleider de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen en van daaruit kunnen kwaliteitseisen aan praktijken worden gesteld. Bijvoorbeeld qua niveau dat aanwezig moet zijn binnen een bepaalde praktijk. Iedere afgestudeerde verloskundige is aspirant, en heeft dan direct de mogelijkheid om studenten te begeleiden, dat wil zeggen de dagelijkse begeleiding.
Hoe hoger het niveau van de studenten, hoe hoger het niveau van de opleider. Het begeleiden van vierdejaarsstudenten vereist bijvoorbeeld minimaal een begeleider op het niveau van gevorderde/ervaren.

Claartje: "Voor studenten is het van belang om in de praktijk niet alleen de uitvoering van de verloskundige zorg mee te krijgen, maar ook de organisatie en andere taken van een verloskundige en de gestelde eisen die daarbij horen. Een begeleider op het niveau van beginner neemt de student bijvoorbeeld mee naar een VSV-overleg, de gevorderde zorgt ervoor dat de student allerlei overleggen meekrijgt en leert participeren. De aanwezigheid van masteropgeleide verloskundigen in een praktijk is wenselijk, zodat zij studenten kunnen begeleiden bij onderzoek in de praktijk. Zo kunnen ze studenten betrekken bij richtlijnontwikkeling.'

Kwaliteitsregister

De werkgroep houdt zich ook bezig met het opzetten van een kwaliteitsregister voor opleiders in de praktijk. Dit kwaliteitsregister zou gekoppeld kunnen worden aan het stageplansysteem, zodat de studenten gerichter geplaatst kunnen worden. Het is mogelijk dat het register gekoppeld gaat worden aan het landelijke kwalitieitsregister.

Voor meer informatie over de landelijke werkgroep kun je terecht bij het stageteam van AVAG: stagebureau.vaa@inholland.nl, stagebureau.vag@inholland.nl.

Point of view

Het volgen van een 'lintminor' houdt in dat je de minor in deeltijd volgt en tegelijkertijd stage loopt; allebei dus parttime. Een student en haar stagebegeleider vertellen over deze ervaring.

TEKST **MART BAKKER**

Naam: Shirin Sobh
Volgde de lintminor Health Sciences en liep stage bij Verloskundigenpraktijk Katwijk

"Eind november begon ik mijn parttime eindstage in Katwijk: één dienst en één spreekuur per week, zodat ik op de andere dagen aan mijn minor kon werken. Ik ervoer vooral voordelen in het parttime stagelopen en daarnaast studeren. Ik leerde bijvoorbeeld mijn cliënten beter kennen (en zij mij). Dat maakte voor mij, mijn werk veel leuker. Het gaf mij echt een beetje een 'casemanagergevoel'.

Daarnaast leerde ik veel over het reilen en zeilen van de praktijk. Ik begon me op een gegeven moment zelfs thuis te voelen op de stageplek. Het was heel fijn dat stage niet meer voelde als stage, maar als het begin van mijn tijd als verloskundige. Zeker toen bleek dat ik een goede klik had met de verloskundigen. Een extra bijkomstigheid van de langere periode is dat ik meer kansen kreeg om mijn verrichtingen te halen. Dat mijn stage eerder begon vond ik ook prettig, want anders zou de periode tussen mijn laatste stage in het derde jaar en de eindstage bijna een jaar duren.

Ik ervoer ook nadelen, zoals dat het in het begin wat langer duurde om me in te werken. En het was soms een uitdaging om de nodige aandacht aan mijn minor te besteden terwijl ik ook stageliep. Enige discipline is dus wel vereist!"

Naam: Monica Bekker
In 1992 afgestudeerd aan de Kweekschool voor Vroedvrouwen in Amsterdam. Begeleidt studenten bij Verloskundigenpraktijk Katwijk

"Het begeleiden van studenten doe ik al heel lang en met veel plezier. Ik heb ruim 25 jaar ervaring als verloskundige, zowel in de eerste- als in de tweede lijn. Wat ik aantrekkelijk aan begeleiden vind, is dat studenten veel (nieuwe) kennis meebrengen waar ik van leer. Ik ben op leeftijd, zij zijn jong. Wij hebben veel aan elkaar. Ik beschouw het als een vorm van kruisbestuiving.

Shirin volgde de lintminor. Dat betekent dat ze geen voltijdsstage van 12 weken liep, maar 24 weken in deeltijd aan onze praktijk gekoppeld was. Na een half jaar kon ik me steeds meer op haar verlaten. Een metamorfose van student naar collega. De parttime stage vond ik in het begin ingewikkeld omdat ik niet goed kon bepalen wat de voortgang moest zijn. Vooral als er maar weinig bevallingen zijn, duurt het langer voordat je echt zicht hebt op iemand. Wat zijn dan de ijkpunten? Het gebruik van een logboek hielp ons allebei daarin. Het geeft een goed houvast.

Eigenlijk kan ik alleen maar positief zijn over de lintminor. Het is ontzettend fijn om een (goede) student zo'n lange tijd in je praktijk te zien. Zij kent op een bepaald moment de praktijk en de mensen inmiddels goed zodat er uitgebreid ruimte is voor verdieping, zowel op professioneel gebied als in het contact met de cliënten."

'Door deze stage leerde ik cliënten beter kennen.'

Stage in Stockholm

'Hoe wil jij gaan werken als je afgestudeerd bent?' Dit was een vraag die ik vaak kreeg van Zweedse verloskundigen gedurende mijn vijfweekse stage in Stockholm aan het Karolinska Institut. 'Nou, gewoon als verloskundige!' was mijn antwoord. In Zweden heb je dus een keuze. Als verloskundige werk je of alleen op de verloskamers of alleen prenataal. Ze kennen niet de combinatie zoals wij die kennen. Ik werd met veel bewondering aangekeken toen ik het Nederlandse systeem uitlegde. Dat één verloskundige soms prenataal, nataal en postnataal deed: dat wilden zij eigenlijk ook wel!

De verloskunde zorg in Zweden en Nederland lijkt op elkaar. Beide landen hebben te maken met medicalisering van zwangerschap en bevalling. In Zweden wordt er alleen wel vaker een epidurale gezet dan in Nederland. En ik was verbaasd over hun manier van pijnstilling. Verloskundigen in Zweden zijn constant bezig met een zo optimaal mogelijke, rustige, relaxte sfeer te creëren voor de vrouw. Als eerste stap wordt met een bad en kruiken warmte gestimuleerd. Vervolgens kunnen ze kiezen voor acupunctuur. Ik heb ervaren dat een vrouw na het plaatsen van een paar acupunctuurnaalden even kon ontsnappen aan de pijn tijdens de ontsluitingsperiode. De volgende stap tegen de pijn is het gebruik van TENS en daarna wordt lachgas ingezet. Als laatste stap wordt pas de walking epidural geïntroduceerd. De vrouwen kunnen ondanks de epiduraal het bed uit, bewegen, in bad en rondjes lopen. Ze hebben geen katheter waar ze aan vastzitten of een CTG met snoeren. Beweging staat in Zweden sowieso centraal in de ontsluitingsperiode.

Wat ook opviel, is dat ze pas actief stimuleren tot persen als het perineum opbolt. Ze proberen vrouwen te stimuleren om een all fours-houding aan te nemen om het drukgevoel te verminderen en perineumschade zo veel mogelijk te voorkomen. Na de bevalling stond ik ook nog met open mond te kijken: ze gaven alle vrouwen een uitwendige pudendal block. Zo konden ze het perineum inspecteren zonder dat de vrouw daar last van had. Als de pudendal block goed zit, kunnen ze ook hechten zonder verdovingsvloeistof in de wondranden te spuiten. Dit is een manier van verdoven die ik in Nederland nog nooit heb gezien.

Hoe ik later wil gaan werken? Zeker niet als verloskundige in Zweden, maar de verschillende manieren van pijnstilling, baren in all fours, de pudendal block, pas actief persen bij bekkenbodem en actief stimuleren van beweging, neem ik zeker mee in mijn handelen in Nederland.

Kirsten Straathof,
derdejaars verloskundige in opleiding Amsterdam

International Week 7-9 mei

De International Week heeft ons als studenten veel gebracht; meer inzicht in de stagemogelijkheden, hoe de verloskunde wereldwijd eruitziet en de verschillende visies en werkwijzen. Het was dan ook een genoegen om internationale gasten uit Zweden en Engeland te ontvangen. Franka Cadée heeft ons meegenomen in haar verhaal over de visie van de ICM en welke belangrijke rollen wij als (toekomstig) verloskundigen op internationaal gebied hierin kunnen spelen. Verder hebben de derdejaarsstudenten, die afgelopen jaar hun stage in Zweden hebben gedaan, ons erg geïnspireerd.

Na kennis gemaakt te hebben met de Zweedse docenten weten een aantal van de studenten het zeker; zij gaan zich dit jaar ook aanmelden voor derdejaars stage in Zweden!
Op de tweede dag heeft een student uitgebreid kennis gemaakt met Joanne Foster van Nottingham University. Zij inspireerde met haar verhalen over de politiek in de verloskunde en de mogelijkheden die wij als Nederlandse studenten hebben om aan Nottingham te studeren. Samen sta je sterker en zij denkt dat door intensief samen te werken met andere systemen, er verbeteringen in de zorg zullen ontstaan. Door te internationaliseren kan de verloskunde wereldwijd alleen maar beter worden!

Het was een zeer geslaagde week!

Tessa Schimmel, Marloes van der Beek, Samantha van der Zee, Kenza Cuny, Studenten AVAG

International Week 2019
6 t/m 10 mei 2019

Welke verloskundige die werkt in het buitenland zou een Nederlandse student willen begeleiden of tijdens de International Week willen presenteren over haar ervaringen? Mail naar noortje.jonker@inholland.nl.

Verloskundige, waarnemer, ondernemer.
Wij helpen je op weg en houden je op koers

De dagelijkse praktijk is complex. Daarom:

- helpen wij je naar de juiste samenwerkingsvorm: in loondienst of zelfstandig
- zorgen wij dat aansprakelijkheid en tuchtrecht goed afgedekt zijn
- kijken we samen welke verzekeringen je nodig hebt
- begeleiden wij je associatie of het opzetten van een praktijk
- geven wij juridisch advies en maken wij contracten
- kunnen wij je belastingaangifte en begrotingen verzorgen
- geven wij advies over arbeidsongeschiktheids-verzekeringen
- adviseren wij over praktijk- en personeelsmanagement
- zorgen wij voor hypotheken en praktijkfinancieringen

Neem nu contact met ons op voor een gratis kennis-makingsgesprek. Of kijk op onze website voor meer informatie over onze dienstenverlening.
www.sikkingadvies.nl

Waarnemen

Arbeidsonge-schikt

Onderneming starten?

SIKKING ADVIES

Geregeld!

Bezoekadres Wilhelminalaan 1, 3732 GJ De Bilt
030 252 66 55 www.sikkingadvies.nl info@sikkingadvies.nl

in touch

NR 21 juni 2018

Het relatiemagazine van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen

Een leerzame samenwerking met collega's in Zweden

Innovaties in de stage!

Hoe een landelijk competentieprofiel bijdraagt aan de kwaliteit

En verder

Afscheid directeur Gea Vermeulen

Internationaal onderzoek van Lilian Peters

Een student en haar stagebieder over de lintminor

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

DE ACADEMIE VERLOSKUNDE AMSTERDAM GRONINGEN IS EEN SAMENWERKINGS-INSTITUUT TUSSEN HOGESCHOOL INHOLLAND EN VU MEDISCH CENTRUM (VUMC).

AVAG *nieuws*

3 Voorwoord

4 Onderwijs
Aandacht voor internationalisering. Waarom samenwerken over de grenzen van belang is.

8 Afscheid
Directeur Gea Vermeulen neemt na negen jaar afscheid.

10 Nieuws
Lancering nieuw meerjarenbeleidsplan, de wo-master en de column van docent Jasperina Brinkmann.

12 Onderzoek
Onderzoek in Australië door Lilian Peters.

13 Praktijk
Innovaties in de stages; over het landelijk competentieprofiel.

14 Point of view
Student en stagebieder over de lintminor.

15 Column
- Student Kirsten Straathof over haar ervaring in Zweden.
- Studenten Tessa Schimmel, Marloes van der Beek, Samantha van der Zee, Kenza Cuny over de International Week

10e jaargang – 21ste nummer – juni 2018

InTouch is een gratis magazine voor alle afgestudeerden en relaties van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen. *InTouch* wil eraan bijdragen dat het contact tussen de Academie en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd of een relatie is, in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Wij stellen reacties en suggesties bijzonder op prijs. Hebt u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

REDACTIEADRES
Vlaardingenlaan 1, 1059 GL Amsterdam
Telefoon (020) 495 34 56
intouch@verloskunde-academie.nl

REDACTIE
STEFANIE HENDRIKS, JOYCE KORS, MART BAKKER, TAMANA ZAMANI, TRUDY KLOMP, BIANCA RUETER

EINDREDACTIE
STEFANIE HENDRIKS

ONTWERP EN OPMAAK
YOUNG CROWDS:
SUSY CASCADO, IMELDA VAN DER HELM, MARISKA SCHOTMAN

FOTOGRAFIE
RUUD POS

CORRECTOR
MANS KUIPERS

Internationalisering als leidend thema

Beste lezer,

Wie mijn berichten op LinkedIn en Twitter een beetje volgt, weet dat we dit voorjaar weer met een aantal AVAG-studenten en -docenten in Zweden waren. Ik mocht dit jaar mee en vond de uitwisseling uiterst leerzaam. Wij kunnen enorm veel opsteken van de fysiologie en aandachtige zorg op de Zweedse verloskamers, en omgekeerd hebben Nederlandse verloskundigen een unieke invloed op de richtlijnen in de geboortezorg die in Zweden niet aanwezig zijn.

In dit nummer van de InTouch is internationalisering het hoofdonderwerp. Waar we een aantal jaren geleden bescheiden doelstellingen hadden over internationalisering van het onderwijs, is dit inmiddels een van de leidende thema's binnen de academie. Het enthousiasme van Noortje Jonker als beleidsadviseur inspireert ons en geeft ons regelmatig een extra boost.

Onze doelen: een bijdrage leveren aan de reflectie van onze studenten over wat goede zorg is, door hen vanuit meerdere, ook internationale, perspectieven te laten kijken, en een bijdrage van ons allemaal, studenten en medewerkers, aan erkenning en respect voor verschillende culturen in een globaliserende wereld, in het buitenland en @home.

Studenten hebben op de verloskundeacademies toenemende mogelijkheden om gedurende het onderwijs in aanraking te komen met verschillende culturen, zowel westerse culturen als culturen in middle- en low income countries (MLIC). Zo kunnen ze naar een MLIC-land voor hun PH-stage of hun minor volgen op een buitenlandse universiteit. Dat deden een paar van onze studenten afgelopen jaar in Nieuw-Zeeland. Vanaf volgend jaar wordt dit structureel mogelijk in Nottingham. Ook is er de mogelijkheid dat ze hun onderzoek buiten Nederland doen, zoals bij Soo Downe in Lancaster. Voor hun verloskundige stage kunnen ze naar het Karolinska Instituut in Zweden. Digitaal zijn vele ontmoetingen mogelijk, zoals in de joint course Public Health samen met verloskundestudenten uit Zweden en Malawi.

Bij het verschijnen van dit nummer hebben we ontmoetingen met de verloskunde wereldwijd gevierd in de International Week van 7 t/m 9 mei.

Al deze sprankelende initiatieven stemmen me extra weemoedig, omdat ik afscheid neem van de academie. De geboortezorg heeft zulke grote veranderingen doorgemaakt de afgelopen jaren. Ik ben dankbaar dat ik een beetje heb kunnen meesturen, vanuit onderzoek en onderwijs. De grote ontwikkelingen naar zorg in de wijk in een interprofessioneel team zijn goed. Zorgen en uitdagingen zijn er ook: hoe houden we de fysiologie overeind, en hoe maken we risico's niet groter dan ze zijn. We hebben verloskundigen nodig die positief-kritisch en met wetenschappelijke onderbouwing reflecteren, op zichzelf en met elkaar, ook in een interprofessioneel team.

Daarom heb ik me altijd hard gemaakt voor de academisering van de verloskunde, een proces dat doorgaat. Vanuit mijn nieuwe werk in het sociaal domein van Almere, zal ik de samenwerking met de geboortezorg blijven zoeken.

Hartelijke groet,

Gea Vermeulen

Directeur AVAG

DRUKWERK (OPLAGE 2.900)
SIXTYSEVEN

ADRESSENBESTAND
Conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) gaat AVAG zorgvuldig met uw adresgegevens om. Indien u wijzigingen door wilt geven, kunt u dit mailen naar alumni@verloskunde-academie.nl of verzenden naar hiernaast genoemd adres.

Studenten verruimen hun blik in het buitenland

AVAG hecht er belang aan dat studenten binnen het verloskundig domein andere zorgsystemen ervaren. Studenten ontwikkelen daarmee een bredere blik op het werkveld en leren dat er verschillende waarheden zijn met verschillende grondslagen. Ze ervaren overeenkomsten en verschillen in systemen en benaderingen. Daarom ontwikkelde AVAG een visie op internationalisering.

TEKST **MART BAKKER EN NOORTJE JONKER**

Foto: Trudy Klomp geeft college

Visie en missie internationalisering

Voor de ontwikkeling van een pluriform mensbeeld en een bredere maatschappelijke visie, vindt AVAG het waardevol binnen een internationale context ervaringen van studenten of docenten mogelijk te maken. Vandaar dat internationalisering zich bij AVAG niet beperkt tot de studenten, maar dat ook docenten en stafmedewerkers de mogelijkheid krijgen de blik te verruimen. Daarbij draagt kennis van andere culturen binnen een andere omgeving ook bij aan de bildung van de toekomstige beroepsbeoefenaar. AVAG ziet toegevoegde waarde van een internationale benadering van het verloskundig domein bij het bereiken van haar ambities.

Om deze ambities waar te maken, zet AVAG vijf verschillende instrumenten in. Zo wil AVAG in het kader van internationalisering het aantal verloskundige stageplaatsen in het buitenland verhogen en kunnen studenten hun onderzoeksstage (schrijven van een bachelorthese) volbrengen bij gerenommeerde instituten als UCLAN in het Verenigd Koninkrijk of het Karolinska Institutet in Zweden. Studenten kunnen een minor volgen in Nottingham (VK) of gaan voor een public health-opdracht naar het buitenland. Als vijfde mogelijkheid ontwikkelt AVAG met buitenlandse partners een joint course waarbinnen mobiliteit een vanzelfsprekendheid wordt voor docenten en studenten. Volgens het concept internationalisation@home ervaren studenten thuis dezelfde verbreding van hun referentiekader door via online fora samen te werken met studenten uit Zweden en Malawi.

Dit nieuwe internationaliseringsbeleid zorgt er sinds drie jaar voor dat studenten en docenten bouwen aan hun interculturele en internationale kennis en vaardigheden. Deelnemers verstevigen door mondiaal te denken ook de academische houding en zien duidelijker welke rol zij in de van elkaar verschillende maatschappelijke contexten kunnen vervullen. Studenten geven duidelijk aan, buitenlandervaring te ambiëren. Met dit nieuwe internationaliseringsbeleid sluit AVAG dus aan bij de behoeften van studenten. Het betekent dat studenten binnen hun opleiding al de

ervaring opdoen die ze mogelijk anders pas na hun studie zouden opdoen.

Onderwijsactiviteiten in het buitenland

Sinds 2015 zijn er jaarlijks derdejaarsstudenten naar Stockholm in Zweden afgereisd om daar stage te lopen in een verloskundig prenataal centrum in de wijk of in de kliniek. Zij doen dat in hun reguliere stagetijd en worden ook getoetst volgens Nederlandse eisen. Deze buitenlandse stage is mogelijk doordat er een goede samenwerking is tussen het Karolinska Institutet in Stockholm en AVAG. Binnen de samenwerking is er sprake van een wederkerige prestatie. Dat betekent dat er jaarlijks ook vier Zweedse studenten naar Nederland komen om bij ons kennis te maken met de eerstelijnspraktijken.
Vanaf studiejaar 2018-2019 kunnen jaarlijks tien studenten een minor volgen aan de universiteit van Nottingham (VK). Zij volgen twee vakken: Politics in midwifery en Empowering midwifery practice. Studenten zijn erg enthousiast over deze mogelijkheid om een verloskundige minor in het buitenland te volgen.
In het vierde jaar hebben studenten de mogelijkheid om stage te lopen waar zij een gezondheidsbevorderende interventie evalueren (in het kader van hun public health-stage) op verschillende plekken in het buitenland. Afgelopen jaren deden ze dat onder andere in Oeganda, Nieuw-Zeeland, Malawi en Aruba. Voor deze laatste public health-stage regelen studenten zelf hun stageplaats. AVAG stelt aanvullende eisen voor studenten die naar middle- and low-income countries gaan. Bijvoorbeeld dat studenten naar deze landen minimaal met zijn tweeën gaan. Verder zorgt een gedegen voorbereiding, veiligheidsanalyse, frequent contact met studenten aldaar en een debriefing achteraf ervoor dat studenten goed kunnen reflecteren op deze bijzondere ervaring. Om tot een overeenkomstige en gelijkwaardige toetsing in het buitenland te komen, gelden het toetsplan en toetsbeleid van AVAG als referentie. Stagebegeleiders en de verloskundige context moeten aan vergelijkbare criteria voldoen als in Nederland. Ook als de situatie heel verschillend is, moeten de verloskundige competenties die van de studenten worden gevraagd vergelijkbaar zijn met die in een Nederlandse setting. Het semesterteam van het semester waartoe de stage behoort, toetst de eisen en overlegt met de stagebegeleider

Foto: Noortje Jonker

aldaar. Het streven is dat 20% van de studenten in 2021 minimaal een keer een onderwijsactiviteit in het buitenland heeft ervaren. Samen met studenten breiden wij ons netwerk uit en zijn wij meer en meer op zoek naar stageplaatsen in het buitenland. Werk je als alumnus in het buitenland, of weet je een stageplaats waar studenten getoetst kunnen worden conform Nederlandse eisen? Neem dan contact op met Noortje Jonker via noortje.jonker@inholland.nl.

Bezoek aan Zweden

AVAG werkt sinds 2015 nauw samen met het Karolinska Institutet in Stockholm. Begin maart van dit jaar vertrok een delegatie van vijf vrouwen naar Stockholm om daar het Karolinska Institutet te bezoeken, deel te nemen aan lesactiviteiten en om een internationaal congres bij te wonen dat door het Karolinska Institutet werd georganiseerd. In het kader van uitwisseling van onderwijs verzorgden Trudy Klomp, docent/onderzoeker, en Mart Bakker, docent communicatie, een tweetal colleges Management of labour pain in midwifery care en Knowing is not enough, over hoe je als zorgverlener omgaat met zwangeren met een ongezonde leefstijl.
Het Karolinska Institutet bevindt zich net als de meeste universiteiten op een campus met verschillende faculteiten. Studenten verloskunde hebben in Zweden allemaal een bachelor in Nursing behaald, voordat ze in drie clusters van in totaal anderhalf jaar worden geschoold tot midwife. Als ze afgestudeerd zijn, lopen ze de eerste tijd mee met een senior midwife en begeleiden zij alleen low-risk baringen. Zweedse verloskundigen begeleiden altijd baringen met zijn tweeën.
Wat opviel in het contact met studenten en de docent die de introductie verzorgde, was dat er een cultureel verschil tussen Zweden en Nederland lijkt te zijn in de wijze waarop gesproken kan worden over gevoelige onderwerpen, bijvoorbeeld ongezond gedrag. Het wel of niet bespreekbaar kunnen maken van bijvoorbeeld obesitas of roken heeft invloed op de communicatie tussen zorgverlener en cliënt en heeft indirect ook invloed op mogelijke preventie van klachten.
Beleidsadviseur Internationalisering Noortje Jonker, directeur Gea Vermeulen en docent Anna Tsiamparlis bezochten een verloskundige kliniek en hadden gesprekken met de contactpersoon voor het uitwisselingsprogramma, Liisa Svenson, en andere belanghebbenden bij de opleiding.

Aanleiding voor dit bezoek was een uitnodiging van Zweden om deel te nemen aan The International Day. Op 8 maart kwamen verloskundigen aan het woord over Doctors Without Borders, Communication across cultures en de toegevoegde waarde van een doula die de taal spreekt van vrouwen met een migratie-achtergrond. In Stockholm worden deze zogenoemde bilingual doula's opgeleid en werken ze samen met

verloskundigen. Ana Mostrum Jensen onderzoekt op dit moment wat de ervaringen van beide partijen zijn met deze samenwerking. De onderzoeksuitkomsten zijn mede van belang omdat er opnieuw financiering geregeld moet worden om doula's te kunnen blijven opleiden.
Tijdens het bezoek presenteerden studenten uit Amsterdam (AVAG), uit Illinois (VS) en Melbourne (Australië) hoe verloskunde in hun land is georganiseerd. In Nederland zijn er regionale verschillen, maar omdat het een relatief klein land betreft, konden Rose Hillhorst en Kirsten Straathof toch een beeld geven over hoe geboortezorg in Nederland in het algemeen is georganiseerd. De mogelijkheid van de thuisbaring wekt daarbij de meeste interesse van de andere deelnemers. Uit de presentatie van de vio's uit Chicago werd duidelijk dat de verloskundige profielen in Amerika sterk per ziekenhuis kunnen verschillen en dat dit ook geldt voor de opleiding van de studenten. Zo studeren verloskundigen in Illinois allemaal af met een PhD-graad na het afronden van een zesjarige opleiding. In tegenstelling tot deze Amerikaanse studenten, schetsten de midwifery students van La Trobe University van Melbourne een beeld van een verloskundige die substantieel minder bevoegdheden heeft dan de Nederlandse verloskundigen. Interessant om te zien dat cultuurverschillen ook zichtbaar werden in de wijze van presenteren door de studenten, waarbij opviel dat de Amsterdamse studenten op een zeer natuurlijke manier hun eigen ervaringen centraal stelden en de link legden naar het verloskundig systeem in Nederland, waar de dames uit Melbourne en Illinois een zakelijkere benadering kozen.

Anna Tsiamparlis, verloskundige, PhD-student en docent van AVAG, sprak op het symposium in Zweden over hoe we in Nederland werken met Centering Pregnancy en bracht iedereen in de zaal met haar buurvrouw in gesprek over wat ze wist van haar eigen geboorte en hoe dit haar eigen kijk op zwangerschap en zwangerschapsbegeleiding kleurde. Relevant omdat het delen van die ervaring je blik verruimt en een veel bredere kijk geeft op wat individuele zwangeren nodig zouden kunnen hebben. Een inspirerende internationale ontmoeting die toekomstige contacten mogelijk maakt. Blijf ons volgen!

Onze bijdrage in Colombia

In de afgelopen maanden hebben Jolanda Boxem en Anneke van der Heijden van AVAG in het kader van verbeteren van de maternale gezondheidszorg in Colombia meegewerkt aan de administratieve procedure voor de aanvraag van een financiering via een groot nationaal fonds, Colombia Cientifica. Ontzettend leerzaam, maar vlak voor de eindstreep bleek het helaas niet mogelijk om aan de criteria te voldoen.
De universiteit waar we als AVAG mee samenwerken, Universidad Javeriana, is op dit moment bezig met de aanvraag voor een ander nationaal fonds: Colciencias. De nadruk hierbij ligt op het verkleinen van de gezondheidsverschillen in de Indiaanse gemeenschappen in de afgelegen gebieden door te onderzoeken hoe de traditionele kennis te verbinden aan de formele gezondheidszorg. Ook hier hebben we input voor geleverd. Men wil onze expertise gebruiken voor onderzoek van gehanteerde werkwijzen in de zorg, de educatie van interculturele competenties en interprofessionele educatie. Ondanks de soms moeizame communicatie door de cultuurverschillen, is het een boeiend proces om aan mee te mogen werken!

Afscheid Gea Vermeulen

Gea Vermeulen heeft na negen jaar afscheid genomen als directeur van AVAG en afdelingshoofd Midwifery Science. In die negen jaar is er veel gebeurd. Gea heeft alle mijlpalen tussen 2009 en 2018 op een rij gezet.

Mijlpalen 2009-2018

2011

KVV 150 jaar: eerste resultaten Midwifery Science

AVAG is nog jong, maar de Kweekschool voor Vroedvrouwen bestaat in 2011 al 150 jaar. In het prachtige Muziekgebouw aan het IJ presenteren Evelien Spelten en Trudy Klomp als trotse projectleiders de resultaten van de Deliverstudie. Het eerste concrete resultaat van de onderzoeksgroep Midwifery Science aan VUmc. Ank de Jonge is in 2009 van Leiden naar Amsterdam gekomen, als toekomstig leider van Midwifery Science.

En in 2010 is Eileen Hutton tijdelijk benoemd tot hoogleraar Midwifery Science.

Midwifery Science groeit van twee onderzoekers naar meer dan 20 onderzoekers in 2018. De benoeming van een vaste hoogleraar op de leerstoel Midwifery Science staat voor 2018 in het vooruitzicht.

2011

Start Rijnlands werken

In een professionele kennisorganisatie hebben docenten en onderzoekers een leidende rol. We voeren onze eigen versie van het Rijnlands werken in, met een managementlaag minder. Docenten dragen in teams samen de verantwoordelijkheid voor het onderwijs. AVAG stimuleert een 'academische houding', waarin we met elkaar in open dialoog en kritisch reflecterend, de koers uitzetten.

2011/2012

Accreditatie

Dankzij de eensgezinde en volle inzet van alle medewerkers scoort AVAG op elf van de zestien standaarden een 'goed'. De opleiding wordt gecomplimenteerd met het aandeel wetenschap in de opleiding, de toetsing en het eindniveau.

2012

Academisering op de politieke agenda

Samen met Rafael van Crimpen van de academie in Maastricht schrijven we bevlogen stukken in de Volkskrant, de NRC en Het Financieele Dagblad. Daarin betogen we dat een beroep dat gaat 'over leven en dood' een goede wetenschappelijke basis moet hebben. GroenLinks, ChristenUnie, SP en D66 steunen de opleidingen hierin in een vergadering van de vaste commissie Volksgezondheid.
De tijd blijkt niet rijp voor een fundamentele verandering van het opleidingsstelsel; er is veel in beweging in de geboortezorg en er zijn (nog) te veel onzekerheden.

2012

Start ontwikkeling nieuw bachelorcurriculum

VUmc leent Herman van Rossum, hoogleraar medisch onderwijs, aan ons uit om een curriculum te ontwerpen op de leest van het curriculum van de opleiding geneeskunde. Met eenzelfde structuur en ritme kunnen we op termijn gezamenlijke modules aanbieden. Inhoudelijk hebben we een prachtig curriculum weten te realiseren. De leerlijn Wetenschap wordt een prominent onderdeel, met een leeronderzoek in jaar 2, een volwaardige bachelorthesis van 15 EC in jaar 3 en een universitaire minor in jaar 4. AVAG krijgt een nog herkenbaarder profiel: academische en wetenschappelijke vorming van verloskundigen.

2012/2013

Karel V-overleg over interprofessioneel opleiden

Over het belang van gezamenlijk opleiden zijn we het als medische opleidingen en verloskundeopleidingen eens. Met gynaecologen/opleiders Arie Franx, Fedde Scheele en Sicco Scherjon en verloskundeopleider Rafael van Crimpen richten we het Karel V-beraad op. Onder begeleiding van Raymond de Vries gaan we samen naar Londen, nadat daar een jaar eerder de Birth Place study is uitgekomen. We hebben stevige discussies en we hebben elkaar óók goed leren kennen. Hoewel we het niet altijd eens zijn over de organisatie van de geboortezorg, vloeien vele initiatieven voor interprofessioneel opleiden hieruit voort, zoals nu, in 2018, de cursus begeleiding en fysiologie van de baring.

2015

Start honoursprogramma

Onderdeel van het nieuwe curriculum is een honoursprogramma waarin studenten zich extra kunnen verdiepen in wetenschap en hun visie op de verloskunde kunnen ontwikkelen. Ambitie en motivatie zijn naast talent de belangrijkste eisen om te kunnen instromen. Sinds 2015 doet elk jaar 10 tot 15 procent van onze studenten dit. Onze studenten mogen zelfs deelnemen aan het honoursprogramma van VU en UvA, en dat van de faculteit Health Sciences. Ze doen het daar goed. Ze zijn de leiders van de toekomst!

2015

Oprichting masterfonds

Hoe krijg je het vliegwiel aan het draaien? We willen studenten ook in de stage wetenschappelijk laten denken, begeleid door masteropgeleide verloskundigen. Maar die zijn er nog te weinig. Het masterfonds biedt steun aan stageopleiders bij het volgen van een wetenschappelijke master. Zij begeleiden onze studenten en dragen bij aan het Childbirth Network. We hebben inmiddels 28 verloskundigen op deze manier kunnen ondersteunen, en komend studiejaar starten er weer 12.

2016

Qanu-audit

Inbedding van de bachelor verloskunde in een academisch klimaat en een intensieve uitwisseling van universitaire expertise kunnen ons helpen om het proces van academisering te versnellen. De VU gaat daarmee akkoord. Qanu beoordeelt en adviseert ons over onze weg naar academisering. De visitatie blijkt een succes! "Het panel is onder de indruk van de stappen die AVAG reeds heeft gezet richting academisering van haar hbo-bacheloropleiding. Studenten worden aangemoedigd om creatief te denken, om te gaan met onzekerheden en een eigen visie op het beroep te ontwikkelen."
Het panel vindt het noodzakelijk dat de opleiding binnen VUmc wordt ingebed, om verdergaande stappen te kunnen zetten. Dat blijkt voor dat moment een brug te ver. We gaan door op onze huidige weg.

2016

Start masterroute Midwifery Science

Een volgende stap zetten in de academisering van de verloskunde met een master Verloskunde; hoe krijgen we dat voor elkaar? Op voorstel van VUmc praten we met de opleidingsdirecteur van de master Health Sciences, Maurits van Tulder. Hij wil ons graag steunen, en zo komen we tot een masterroute Midwifery Science, die voor twee derde bestaat uit verloskundeonderwijs. We krijgen toestemming om de route in deeltijd aan te bieden. Voor net startende verloskundigen een belangrijke voorwaarde om meteen door te gaan na de bachelor.
De masterroute is ons unique selling point geworden: 'In vijf jaar een bachelor én een wetenschappelijke master Verloskunde, bij AVAG kan het!'

2017

Overeenkomst met UMCG

Waar de divisie eerstelijns en transmurale geneeskunde van VUmc in Amsterdam onze natuurlijke partner is, heeft de academie in Groningen net zo'n partner nodig. Na veel geduld en volharding is dat gelukt. Marjolein Berger, hoofd van de afdeling Huisartsgeneeskunde van het UMCG, is enthousiast. In 2017 wordt de samenwerkingsovereenkomst getekend. Sindsdien neemt Midwifery Science Groningen een vlucht. Alleen al in 2018 zijn drie grote onderzoeksvoorstellen ingediend, bij ZonMw en in Europa, die onder review zijn.

Goeroe

De afgelopen weken ontglipte me een paar keer: “Dat zegt mijn goeroe altijd”.
De reacties zijn wat wisselend als ik zo plompverloren ter sprake breng dat ik een goeroe heb. Sommige mensen trekken verbaasd hun wenkbrauwen op en anderen vragen wie dat dan wel is. Ik vind het altijd leuk om vervolgens te vertellen dat hij Jan heet, dat hij niet bovenop een berg in India woont, maar gewoon op de Veluwe en dat hij zichzelf een spiritueel leraar noemt en beslist geen goeroe.
Zo’n negen jaar geleden viel mijn oog op de eerste druk van zijn, inmiddels zeer populaire, boek in mijn plaatselijke boekhandel. Het heet Verslaafd aan liefde. Die zomer heb ik het overal mee naartoe gesleept, het werd mijn steun en toeverlaat in een lastige periode. Ik leerde van hem het begrip ‘zelfafwijzing’, het voert te ver om daar helemaal op in te gaan nu. Voor wie meer wil weten; er is een website, er zijn boeken en YouTube-filmpjes.
Het is namelijk best ingewikkelde stof, zeg maar gerust hbo-plus-niveau, die Jan uiteenzet in zijn boeken. Dat heb ik weleens tegen hem gezegd in een van de workshops die ik bij hem gedaan heb. “Beetje tegenstrijdig Jan, dat je zegt dat alles al in je zit en je al helemaal goed bent zoals je bent, maar dat je daar wel jaren moeilijke boeken voor moet lezen en veel moet mediteren om het echt te ervaren.” Daar kon hij dan wel weer om lachen, hij heeft een enorm gevoel voor humor.
Waarom kwam zijn naam de afgelopen weken weer zo vaak naar boven?
Wij gingen met een groep collega’s naar een congres over studeren met psychische problemen. En bij de lezingen moest ik aan Jan denken. Of beter gezegd aan Jans theorie over zelfafwijzing. Burn-out, depressie, faalangst, het heeft uiteindelijk ook te maken met zelfafwijzing. Je voelt je niet goed zoals je bent en hebt daar allerlei mechanismen voor ontwikkeld om daarmee om te gaan. Of zoals Jan zegt: om je zelfafwijzing af te dekken. In feite, zegt hij, is elk mens daar elke dag in meer of mindere mate mee bezig.
Op het congres hoorden we dat psychische problemen steeds vaker voorkomen bij studenten. Recent kwam naar voren in het nieuws, dat opgebrand zijn niet alleen voorkomt bij volwassenen met een drukke baan, maar zelfs al bij (jonge) kinderen. Er wordt naar diverse oorzaken verwezen, met name naar de prestatiedruk en de vele prikkels die er tegenwoordig zijn door social media. Het lijkt ingewikkelder te zijn geworden om goed te kunnen functioneren in onze maatschappij als jong mens.
Het is belangrijk dat we dit serieus nemen, de signalen herkennen en begeleiding bieden die aansluit bij de behoefte van de jongeren. Wij zijn als docenten weer een beetje wijzer geworden op het congres.
Zelf kijk ik vaak even naar een uitspraak van mijn goeroe die op de wc hangt.
“Geeft niets, mag best, laat maar even.” (Jan Geurtz)

Jasperina Brinkmann,
docent Verloskunde

Verplichte scholing Counseling prenatale screening

Counselors in de prenatale screening zijn sinds kort verplicht om zich te laten bijscholen om te blijven voldoen aan de nieuwe kwaliteitseisen. AVAG biedt in samenwerking met DOKh deze verplichte scholing Counseling prenatale screening aan. Na de zomervakantie starten weer nieuwe scholingen. Kijk op de site voor de actuele data!

Beëdigd

Wij zijn trots op onze studenten die zijn afgestudeerd. Het afgelopen half jaar zijn beëdigd als verloskundige:

Amsterdam:
Marcela Bouwmeester, Marloes Haagmans, Juliëtte Smink, Natascha Chandansingh, Sabine Maters, Hannah de Klerk (versneller), Celia Bos, Nicolien van Eijk, Sarah van Son, Kristel Wisse, Lisseth Carrión Aranda, Imke Koekoek, Malou Broekhuizen, Chantal Geshuizen, Jisca Diets, Jasmijn Menereis (versneller), Monique Wijsman (versneller), Sarah Nijssen, Terry de Leur, Marijke Dekker

Groningen:
Eva Regnery, Eline Haarsma, Hanneke Steenbergen, Maira van der Knaap, Anne Westerhout, Gerja Grootens, Daniela Congiu, Iris Boels, Annerieke Bijnagte, Femke Lensink, Elvira Hamburger, Lineke de Vries, Alida Hoekstra, Mariëlle Meijeringh, Marit van Unen, Kirsten Spenkelink, Lidewij Buter, Isabelle Westendorp, Eugenie Davelaar, Mariska de Jong, Sjoukje Oevering

Meerjarenbeleidsplan 2018-2020

Ons nieuwe meerjarenbeleidsplan is gelanceerd op www.meerjarenbeleidsplanavag.nl. Een digitaal, multimediaal platform, waar snel en overzichtelijk is te zien, lezen én horen waar wij ons de komende jaren voor inzetten!

In memoriam

Oud-collega Elly Verbraak, overleden op 27 februari 2018.

Collega Marijke Hoiting, overleden op 3 april 2018.

Uitstel master Verloskunde

AVAG werkt in samenwerking met VUmc en UMCG aan het ontwikkelen van de master Verloskunde.
Uit het marktonderzoek voor de doelmatigheidstoets hiervoor is gebleken dat eerstelijnsverloskundigen, klinisch verloskundigen en verloskundestudenten enthousiast zijn over deze voorgestelde masteropleiding en ook ziekenhuizen onderschrijven het belang van deze opleiding.

Op dit moment stelt het College van Bestuur van de VU nadere kwalitatieve en kwantitatieve eisen aan de wetenschappelijke onderzoeksgroep en wil het een breed maatschappelijk draagvlak voor de academisering van de verloskunde. Aan deze voorwaarden kan op dit moment niet worden voldaan. De VU is bereid het formele traject te vervolgen indien op de voorwaarden progressie is geboekt.
Dit betekent dat de wo-master Verloskunde helaas op dit moment nog niet van start gaat.
Er bestaat uiteraard wel de mogelijkheid om een wetenschappelijke opleiding te volgen via de masterroute Midwifery Science binnen Health Sciences aan de VU.

Onderzoeker Lilian Peters over haar onderzoek en ervaring in Australië

'Slechtere gezondheidsuitkomsten kind door medisch ingrijpen bij bevalling' koppen landelijke media begin april. Deze conclusie komt uit het onderzoek dat Lilian Peters, onderzoeker bij Midwifery Science, samen met collega's heeft uitgevoerd in Australië.

TEKST **STEFANIE HENDRIKS**

In november 2016 vertrok Lilian Peters voor vier maanden met haar gezin naar Australië. Daar heeft zij op de Western Sydney University (School of Nursing and Midwifery), population-based data geanalyseerd en intensief samengewerkt met professor Hannah Dahlen en dr. Charlene Thornton.

Het is voor het eerst dat er een groot onderzoek gedaan is naar het verband tussen geboorte-interventies en de gezondheid van het kind. Bijna 500.000 gegevens zijn geanalyseerd van Australische kinderen van gezonde moeders die tussen 2000 en 2008 na een ongecompliceerde zwangerschap werden geboren.

Uit de studie blijkt dat het risico dat een kind gezondheidsproblemen ontwikkelt, significant groter is als er een medische interventie is geweest tijdens de bevalling. Hoe meer er ingegrepen is, hoe meer gezondheidsproblemen zijn geconstateerd. Alle vormen van geboorte-interventie gingen gepaard met een verhoogd risico op luchtweginfecties, metabole ziekten en eczeem.

Deze onderzoeksresultaten laten een duidelijk verband zien tussen geboorte-interventies en slechtere gezondheidsuitkomsten bij het kind, maar geven nog geen antwoord op de vraag waarom dat verband er is. Uit vervolgonderzoek zal moeten blijken of de geboorte-interventies rechtstreeks leiden tot de slechtere gezondheid. Toch ondersteunen de onderzoekers de eerdere oproep van de WHO om terughoudender te zijn met geboorte-interventies omdat de langetermijngevolgen voor het kind onvoldoende zijn onderzocht. Zij adviseren om vrouwen meer tijd te geven in de verschillende fasen van hun zwangerschap en bevalling als dat medisch gezien kan.

Voor meer informatie kun je Lilian mailen: **l.peters@vumc.nl.**

(Het onderzoek van Lilian is verschenen in het wetenschappelijke tijdschrift Birth en heet volledig: The effect of medical and operative birth interventions on child health outcomes in the first 28 days and up to 5 years of age.)

Opleidingen verloskunde werken samen aan kwaliteit stages

Dat de drie verloskunde-opleidingen vaker hun krachten bundelen, is bekend; denk aan de landelijke richtlijnen voor het vaardigheidsonderwijs. Maar ook op het gebied van buitenschools onderwijs werken ze samen om de kwaliteit de verbeteren. De Landelijke Werkgroep Buitenschools Onderwijs (LWBO) werkt actief aan een landelijk competentieprofiel voor de opleider in de praktijk.

TEKST **STEFANIE HENDRIKS** FOTO'S **RUUD POS**

Het verbeteren van de kwaliteit van het buitenschoolse onderwijs is al een tijd een van de prioriteiten van alle opleidingen verloskunde; Amsterdam en Groningen, Maastricht en Rotterdam. Samen zijn de opleidingen, in opdracht van de SOV, vertegenwoordigd in de werkgroep LWBO. Claartje Hart is stagecoördinator in Amsterdam en zit in de werkgroep.
Claartje: "Ik zit samen met collega's Jolanda Boxem (Amsterdam) en Liesbeth Kool (Groningen) in de LWBO. We werken gezamenlijk aan het verbeteren van de stages in de praktijk. Om de kwaliteit voor de student te optimaliseren, maar ook voor de praktijken en de opleidingen. Zo zet de LWBO zich in voor een landelijke scholing Stagewerkbegeleiding die gezamenlijk wordt gedragen en uitgerold in het hele land, die flexibel en uitwisselbaar is. Ook wil de LWBO werken aan een landelijk competentieprofiel van opleiders in de praktijk. Zo'n competentieprofiel deelt opleiders in op niveau."

Competentieprofiel

Het competentieprofiel bestaat uit vier verschillende niveaus, vergelijkbaar met het model dat huisartsenopleiders gebruiken, namelijk: aspirant, beginnend, gevorderd en ervaren. Dit model geeft iedere opleider de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen en van daaruit kunnen kwaliteitseisen aan praktijken worden gesteld. Bijvoorbeeld qua niveau dat aanwezig moet zijn binnen een bepaalde praktijk. Iedere afgestudeerde verloskundige is aspirant, en heeft dan direct de mogelijkheid om studenten te begeleiden, dat wil zeggen de dagelijkse begeleiding.
Hoe hoger het niveau van de studenten, hoe hoger het niveau van de opleider. Het begeleiden van vierdejaarsstudenten vereist bijvoorbeeld minimaal een begeleider op het niveau van gevorderde/ervaren.

Claartje: "Voor studenten is het van belang om in de praktijk niet alleen de uitvoering van de verloskundige zorg mee te krijgen, maar ook de organisatie en andere taken van een verloskundige en de gestelde eisen die daarbij horen. Een begeleider op het niveau van beginner neemt de student bijvoorbeeld mee naar een VSV-overleg, de gevorderde zorgt ervoor dat de student allerlei overleggen meekrijgt en leert participeren. De aanwezigheid van masteropgeleide verloskundigen in een praktijk is wenselijk, zodat zij studenten kunnen begeleiden bij onderzoek in de praktijk. Zo kunnen ze studenten betrekken bij richtlijnontwikkeling.'

Kwaliteitsregister

De werkgroep houdt zich ook bezig met het opzetten van een kwaliteitsregister voor opleiders in de praktijk. Dit kwaliteitsregister zou gekoppeld kunnen worden aan het stageplansysteem, zodat de studenten gerichter geplaatst kunnen worden. Het is mogelijk dat het register gekoppeld gaat worden aan het landelijke kwalitieitsregister.

Voor meer informatie over de landelijke werkgroep kun je terecht bij het stageteam van AVAG: stagebureau.vaa@inholland.nl, stagebureau.vag@inholland.nl.

Point of view

Het volgen van een 'lintminor' houdt in dat je de minor in deeltijd volgt en tegelijkertijd stage loopt; allebei dus parttime. Een student en haar stagebegeleider vertellen over deze ervaring.

TEKST **MART BAKKER**

Naam: Shirin Sobh
Volgde de lintminor Health Sciences en liep stage bij Verloskundigenpraktijk Katwijk

"Eind november begon ik mijn parttime eindstage in Katwijk: één dienst en één spreekuur per week, zodat ik op de andere dagen aan mijn minor kon werken. Ik ervoer vooral voordelen in het parttime stagelopen en daarnaast studeren. Ik leerde bijvoorbeeld mijn cliënten beter kennen (en zij mij). Dat maakte voor mij, mijn werk veel leuker. Het gaf mij echt een beetje een 'casemanagergevoel'.

Daarnaast leerde ik veel over het reilen en zeilen van de praktijk. Ik begon me op een gegeven moment zelfs thuis te voelen op de stageplek. Het was heel fijn dat stage niet meer voelde als stage, maar als het begin van mijn tijd als verloskundige. Zeker toen bleek dat ik een goede klik had met de verloskundigen. Een extra bijkomstigheid van de langere periode is dat ik meer kansen kreeg om mijn verrichtingen te halen. Dat mijn stage eerder begon vond ik ook prettig, want anders zou de periode tussen mijn laatste stage in het derde jaar en de eindstage bijna een jaar duren.

Ik ervoer ook nadelen, zoals dat het in het begin wat langer duurde om me in te werken. En het was soms een uitdaging om de nodige aandacht aan mijn minor te besteden terwijl ik ook stageliep. Enige discipline is dus wel vereist!"

Naam: Monica Bekker
In 1992 afgestudeerd aan de Kweekschool voor Vroedvrouwen in Amsterdam. Begeleidt studenten bij Verloskundigenpraktijk Katwijk

"Het begeleiden van studenten doe ik al heel lang en met veel plezier. Ik heb ruim 25 jaar ervaring als verloskundige, zowel in de eerste- als in de tweede lijn. Wat ik aantrekkelijk aan begeleiden vind, is dat studenten veel (nieuwe) kennis meebrengen waar ik van leer. Ik ben op leeftijd, zij zijn jong. Wij hebben veel aan elkaar. Ik beschouw het als een vorm van kruisbestuiving.

Shirin volgde de lintminor. Dat betekent dat ze geen voltijdsstage van 12 weken liep, maar 24 weken in deeltijd aan onze praktijk gekoppeld was. Na een half jaar kon ik me steeds meer op haar verlaten. Een metamorfose van student naar collega. De parttime stage vond ik in het begin ingewikkeld omdat ik niet goed kon bepalen wat de voortgang moest zijn. Vooral als er maar weinig bevallingen zijn, duurt het langer voordat je echt zicht hebt op iemand. Wat zijn dan de ijkpunten? Het gebruik van een logboek hielp ons allebei daarin. Het geeft een goed houvast.

Eigenlijk kan ik alleen maar positief zijn over de lintminor. Het is ontzettend fijn om een (goede) student zo'n lange tijd in je praktijk te zien. Zij kent op een bepaald moment de praktijk en de mensen inmiddels goed zodat er uitgebreid ruimte is voor verdieping, zowel op professioneel gebied als in het contact met de cliënten."

'Door deze stage leerde ik cliënten beter kennen.'

Stage in Stockholm

'Hoe wil jij gaan werken als je afgestudeerd bent?' Dit was een vraag die ik vaak kreeg van Zweedse verloskundigen gedurende mijn vijfweekse stage in Stockholm aan het Karolinska Institut. 'Nou, gewoon als verloskundige!' was mijn antwoord. In Zweden heb je dus een keuze. Als verloskundige werk je of alleen op de verloskamers of alleen prenataal. Ze kennen niet de combinatie zoals wij die kennen. Ik werd met veel bewondering aangekeken toen ik het Nederlandse systeem uitlegde. Dat één verloskundige soms prenataal, nataal en postnataal deed: dat wilden zij eigenlijk ook wel!

De verloskunde zorg in Zweden en Nederland lijkt op elkaar. Beide landen hebben te maken met medicalisering van zwangerschap en bevalling. In Zweden wordt er alleen wel vaker een epidurale gezet dan in Nederland. En ik was verbaasd over hun manier van pijnstilling. Verloskundigen in Zweden zijn constant bezig met een zo optimaal mogelijke, rustige, relaxte sfeer te creëren voor de vrouw. Als eerste stap wordt met een bad en kruiken warmte gestimuleerd. Vervolgens kunnen ze kiezen voor acupunctuur. Ik heb ervaren dat een vrouw na het plaatsen van een paar acupunctuurnaalden even kon ontsnappen aan de pijn tijdens de ontsluitingsperiode. De volgende stap tegen de pijn is het gebruik van TENS en daarna wordt lachgas ingezet. Als laatste stap wordt pas de walking epidural geïntroduceerd. De vrouwen kunnen ondanks de epiduraal het bed uit, bewegen, in bad en rondjes lopen. Ze hebben geen katheter waar ze aan vastzitten of een CTG met snoeren. Beweging staat in Zweden sowieso centraal in de ontsluitingsperiode.

Wat ook opviel, is dat ze pas actief stimuleren tot persen als het perineum opbolt. Ze proberen vrouwen te stimuleren om een all fours-houding aan te nemen om het drukgevoel te verminderen en perineumschade zo veel mogelijk te voorkomen. Na de bevalling stond ik ook nog met open mond te kijken: ze gaven alle vrouwen een uitwendige pudendal block. Zo konden ze het perineum inspecteren zonder dat de vrouw daar last van had. Als de pudendal block goed zit, kunnen ze ook hechten zonder verdovingsvloeistof in de wondranden te spuiten. Dit is een manier van verdoven die ik in Nederland nog nooit heb gezien.

Hoe ik later wil gaan werken? Zeker niet als verloskundige in Zweden, maar de verschillende manieren van pijnstilling, baren in all fours, de pudendal block, pas actief persen bij bekkenbodem en actief stimuleren van beweging, neem ik zeker mee in mijn handelen in Nederland.

Kirsten Straathof,
derdejaars verloskundige in opleiding Amsterdam

International Week 7-9 mei

De International Week heeft ons als studenten veel gebracht; meer inzicht in de stagemogelijkheden, hoe de verloskunde wereldwijd eruitziet en de verschillende visies en werkwijzen. Het was dan ook een genoegen om internationale gasten uit Zweden en Engeland te ontvangen. Franka Cadée heeft ons meegenomen in haar verhaal over de visie van de ICM en welke belangrijke rollen wij als (toekomstig) verloskundigen op internationaal gebied hierin kunnen spelen. Verder hebben de derdejaarsstudenten, die afgelopen jaar hun stage in Zweden hebben gedaan, ons erg geïnspireerd.

Na kennis gemaakt te hebben met de Zweedse docenten weten een aantal van de studenten het zeker; zij gaan zich dit jaar ook aanmelden voor derdejaars stage in Zweden!
Op de tweede dag heeft een student uitgebreid kennis gemaakt met Joanne Foster van Nottingham University. Zij inspireerde met haar verhalen over de politiek in de verloskunde en de mogelijkheden die wij als Nederlandse studenten hebben om aan Nottingham te studeren. Samen sta je sterker en zij denkt dat door intensief samen te werken met andere systemen, er verbeteringen in de zorg zullen ontstaan. Door te internationaliseren kan de verloskunde wereldwijd alleen maar beter worden!

Het was een zeer geslaagde week!

Tessa Schimmel, Marloes van der Beek, Samantha van der Zee, Kenza Cuny, Studenten AVAG

International Week 2019
6 t/m 10 mei 2019

Welke verloskundige die werkt in het buitenland zou een Nederlandse student willen begeleiden of tijdens de International Week willen presenteren over haar ervaringen? Mail naar noortje.jonker@inholland.nl.

Verloskundige, waarnemer, ondernemer.
Wij helpen je op weg en houden je op koers

De dagelijkse praktijk is complex. Daarom:

- helpen wij je naar de juiste samenwerkingsvorm: in loondienst of zelfstandig
- zorgen wij dat aansprakelijkheid en tuchtrecht goed afgedekt zijn
- kijken we samen welke verzekeringen je nodig hebt
- begeleiden wij je associatie of het opzetten van een praktijk
- geven wij juridisch advies en maken wij contracten
- kunnen wij je belastingaangifte en begrotingen verzorgen
- geven wij advies over arbeidsongeschiktheids-verzekeringen
- adviseren wij over praktijk- en personeelsmanagement
- zorgen wij voor hypotheken en praktijkfinancieringen

Neem nu contact met ons op voor een gratis kennis-makingsgesprek. Of kijk op onze website voor meer informatie over onze dienstenverlening.
www.sikkingadvies.nl

Waarnemen

Arbeidsonge-schikt

Onderneming starten?

SIKKING ADVIES

Geregeld!

Bezoekadres Wilhelminalaan 1, 3732 GJ De Bilt
030 252 66 55 www.sikkingadvies.nl info@sikkingadvies.nl